Ministerie van Financiën

13_05_22

TER INFORMATIE
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Beantwoording vraag bij Wet hersteloperatie toeslagen

Datum
12 mei 2022

Notanummer
2022-0000144217

Bijlagen
Passage in MvT

Aanleiding

Tijdens het stafoverleg van afgelopen dinsdag 10 april hebben wij uw eerdere opmerking bij een passage met betrekking tot het advies van de Raad voor de Rechtsbijstand in de memorie van toelichting bij de Wet hersteloperatie toeslagen besproken. U heeft verzocht om dit nader te verduidelijken.

Toelichting

U heeft per e-mail op zondag 8 mei het volgende aangegeven:

Punt 4. Ik blijf de passage bij RvR over schulden niet echt duidelijk vinden. Het gaat om deze passage: "Het kabinet merkt hierbij op dat ook dergelijke schulden bij een advocaat of mediator bij SBN kunnen worden ingediend, zodat deze schulden worden overgenomen. Voorwaarde is wel dat deze schulden opeisbaar waren voor 1 juni 2021."

Wij hebben tijdens het afgelopen stafoverleg aangegeven dat deze passage zou worden verduidelijkt door duidelijk te maken dat het gaat om betalingsachterstanden op schulden. We hebben nu op uw verzoek nogmaals naar deze passage gekeken en naar aanleiding daarvan hebben wij deze passage uitgebreid en verduidelijkt (zie bijlage).

Opmerking van de Raad voor Rechtsbijstand in hun advies
De Raad voor de Rechtsbijstand (RvdRb) geeft in zijn advies aan geen zicht te hebben op eventuele privaatrechtelijke vorderingen van advocaten en mediators op hun (voormalige) cliënten als gevolg van de resultaatbeoordeling of eigen bijdragen. De Raad voor de Rechtsbijstand vraagt in zijn advies of het wetsvoorstel dergelijke schulden van een gedupeerde in voldoende mate afvangt.

Aanpassing in de memorie van toelichting
- Het kabinet wijst erop dat de gesubsidieerde rechtsbijstand waar de Raad voor Rechtsbijstand op doelt, door gedupeerden is ontvangen ten behoeve van andere gerechtelijke procedures dan voor de hersteloperatie, bijvoorbeeld een procedure in het kader van een echtscheiding.
- Op procedures die door gedupeerden worden gevoerd in het kader van de hersteloperatie is immers de Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag van toepassing op grond waarvan elke gedupeerde rechtsbijstand ontvangt. Ook voor de ouders van wie de kinderen

vanwege de toeslagenproblematiek gedwongen uit huis zijn geplaatst en een procedure starten, geldt dat zij gratis rechtsbijstand ontvangen.
- Voor andere juridische procedures blijven de inkomens- en vermogenstoets gelden, hetgeen ertoe kan leiden dat de gesubsidieerde rechtsbijstand na ontvangst van een compensatiebedrag tot schulden kan leiden.
- Voor achterstanden op dergelijke schulden bij de Raad voor Rechtsbijstand, een advocaat of mediator geldt dat die door de Raad voor Rechtsbijstand kunnen worden kwijtgescholden indien deze schulden zien op de periode tot en met 31 december 2020, dan wel bij SBN kunnen worden ingediend, zodat deze schulden worden overgenomen of betaald. Voorwaarde is dat deze schulden opeisbaar waren voor 1 juni 2021. Schulden van na 1 juni 2021 die ontstaan uit de resultaatbeoordeling komen niet voor overname of kwijtschelding in aanmerking.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

A05 04_2022

11/4 12.45

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

pDG Herstel

persoonsgegevens

nota

Aanvullende onderzoeken i.v.m. reikwijdte HZK

Datum
29 maart 2022

Notanummer
2022-0000108867

Bijlagen
1. Nota Reikwijdte HZK van 1

Aanleiding

In eerdere nota's[1] bent u geïnformeerd over de keuze van de Stuurgroep om de herstelregeling voor gedupeerden van andere toeslagen (huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget, hierna: HZK) toe te spitsen op collectieve institutionele vooringenomenheid. Daarnaast heeft de stuurgroep gevraagd de risico's en aandachtspunten die bestaan bij deze keuze in kaart te brengen. Een aandachtspunt is dat het afbakenen van de HZK-regeling tot collectieve institutionele vooringenomenheid kan ingaan tegen het gelijkheidsbeginsel en dus moet zijn voorzien van een gedegen onderbouwing. UHT heeft aanvullend onderzoek uitgevoerd ter nadere onderbouwing van de keuze van de stuurgroep. Met deze nota informeren wij u over de uitkomsten van het aanvullend onderzoek dat in dit kader is uitgevoerd. Ook is op uw verzoek een benadering opgenomen van de te verwachten aanvragen bij het volledig openstellen van de regeling. U wordt gevraagd een besluit te nemen over deze kwestie.

Beslispunten

Wij adviseren u akkoord te gaan met:

- het handhaven van het toespitsen van de regeling op collectieve institutionele vooringenomenheid in het wetsvoorstel en de reeds gedane aanvraag voor de uitvoeringstoets;
- het informeren van de Kamer over de uitkomsten van het aanvullend onderzoek en het toespitsen van de regeling op collectieve institutionele vooringenomenheid in de 10e voortgangsrapportage in april;
- het voorleggen (voorafgaand aan de wetgevingstoets) van de onderbouwing voor de afbakening van de regeling aan J&V;
- het voorleggen van bovenstaande punten aan de ACTH van 14 april a.s.

akkoord.

mat eerst naar ACTH en TR.

akkoord

Uitkomsten aanvullend onderzoek

Aan u is in een eerdere nota toegezegd dat twee steekproeven zouden worden uitgevoerd voor een nadere onderbouwing van het toespitsen van de regeling voor gedupeerden van HZK op collectieve institutionele vooringenomenheid. Deze steekproeven zijn inmiddels uitgevoerd. Bij de steekproeven is in de dossiers gezocht naar signalen die kunnen duiden op individueel vooringenomen handelen.

[1] Nota van 10 maart 2022 – DGH 90455 (zie bijlage 1) en nota van 3 maart 2022 - DGH 083864.

In beide steekproeven zijn **geen signalen** gevonden die zouden kunnen duiden op individueel vooringenomen handelen. Deze conclusie ondersteunt de huidig ingezette lijn waarbij op grond van eerdere steekproeven is gesteld dat er geen reden is om beleid te maken en uitvoering in te richten voor een probleem dat **niet gesignaleerd** is. Het is tevens in lijn met het wetsvoorstel in zijn huidige vorm alsook met de reeds gedane uitvraag van de uitvoeringstoets bij UHT.

Toelichting op de steekproeven

De steekproeven richten zich op twee populaties: personen die zich voor de beoogde regeling hebben gemeld en ontvangers van een toeslag huur, zorg of kindgebonden budget die ook voorkomen in de Fraude Signalering Voorziening (FSV). De eerste steekproef is gedaan onder een groep die zelf van mening is dat er onregelmatigheden danwel onjuistheden zitten in de berekening van hun toeslagen. Deze groep komt het dichtste bij de groep mogelijke zelfmelders die zich zou kunnen melden voor de regeling. De tweede steekproef betreft een groep waarbij er sprake is van FSV en een overige toeslag. Beide steekproeven zijn random geselecteerd.

De eerste steekproef is gedaan onder aanmelders voor de beoogde HZK-regeling. Er zijn inmiddels ca. 1590 personen die zich voor de beoogde regeling hebben gemeld waarbij deze melders zelf aangeven dat er fouten zijn gemaakt bij hun toeslag(en). De dossiers van 40 personen zijn onderzocht op signalen die kunnen duiden op individueel vooringenomen handelen. Overeenkomstig de eerdere steekproef die is gedaan onder zelfmelders van HZK, zijn ook bij deze steekproef in de dossiers geen signalen gevonden van individueel voorngenomen handelen. De meeste aanmeldingen kunnen inhoudelijk gekwalificeerd worden als een herzieningsverzoek. Vaak is het inkomen de reden van een doorgevoerde wijziging.

De tweede steekproef is gedaan onder 50 ontvangers van HZK of een combinatie van deze toeslagen. Zij komen tevens voor in de Fraude Signalering Voorziening (FSV). Ook in deze dossiers is gezocht naar signalen die kunnen duiden op individueel vooringenomen handelen. In de dossiers zijn dergelijke signalen niet gevonden. Voor ruim de helft van de dossiers geldt dat er geen vordering is ontstaan in de 2 jaar voorafgaand aan de registratie en of de jaren na de registratie. Bij dossiers waarin wel vorderingen zijn ontstaan, wordt dit veelal veroorzaakt door wijzigingen in het inkomen. In een enkel dossier is het kindgebonden budget gestopt omdat één van de kinderen te oud is geworden. In geen van deze situaties is er individueel vooringenomen gehandeld.

Keuze Stuurgroep en advies

- Naast de ambtshalve toekenning van compensatie aan gedupeerden van O/GS en gedupeerden vanuit de vijf CAF-zaken, checkt UHT tevens de personen die voorkomen in de andere CAF-zaken (ong. 2000 personen) die ook betrekking hebben op andere toeslagen en waar sprake zou kunnen zijn van collectieve institutionele vooringenomenheid. Indien deze personen in aanmerking komen voor compensatie wordt ook in dat geval de compensatie ambtshalve toegekend. Deze tweede groep volgt na de ambtshalve toekenning van compensatie aan de eerste groep gedupeerden.
- Burgers kunnen zich altijd melden voor een regeling. Zelfmelders kunnen hiermee **geen beroep** doen op individueel institutioneel vooringenomen behandeling. In dit geval wordt bij een aanvraag door een individuele persoon

bezien of deze burger een OG/S stelling heeft of voorkomt binnen een CAF-zaak. Mocht dit niet het geval zijn, volgt een afwijzing waar bezwaar en beroep voor openstaat.

- De uitkomsten van de onderzoeken, in samenhang bezien met de systematiek van HZK (HZK toeslagen zijn over het algemeen minder aan wijzigingen onderhevig dan KOT en daarom zijn er minder momenten waarop een individuele beoordeling door een medewerker plaatsvindt die zou kunnen leiden tot een vooringenomen oordeel) vormen de onderbouwing om bij HZK (anders dan bij KOT) een onderscheid te maken tussen collectieve en individuele institutionele vooringenomen behandeling. Ondanks dat er een resterend juridisch risico is, achten wij dit risico met bovenstaande motivering en de uitkomsten van de onderzoeken voldoende gemitigeerd.
- Wij adviseren u om de gekozen lijn van het toespitsen van de regeling op collectieve institutionele vooringenomenheid voort te zetten.

Risico's en aandachtspunten

- De keuze van de stuurgroep wijkt af van de KOT-regeling en maakt onderscheid tussen collectieve en individuele institutionele vooringenomen behandeling bij HZK toeslagen. Vanuit het gelijkheidsbeginsel bezien vergt dit onderscheid een gedegen motivering.
- Hoewel een steekproef een goede indicatie geeft, is niet uitgesloten dat een of meerdere aanvragers van HZK die individueel vooringenomen zijn behandeld, zich straks toch melden. Op grond van de wet zal hun verzoek om een tegemoetkoming moeten worden afgewezen, omdat geen sprake is van een CAF-onderzoek. De kans bestaat dat een rechter het besluit zal vernietigen omdat het gelijkheidsbeginsel wordt geschonden.[2] Dan wordt de regeling alsnog opengezet voor andere aanvragen. Dit risico kan niet volledig worden uitgesloten, maar wordt op basis van de motivatie en onderzoeken acceptabel geacht.
- De herstelregeling voor HZK toeslagen maakt onderdeel uit van het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen. In dit wetgevingstraject zullen JenV (wetgevingstoets) en de Raad van State zich onder andere buigen over de motivering bij de herstelregeling. Het is van belang dat de motivering de toets van JenV en het advies van de Raad van State doorstaat.
- Er moet rekening worden gehouden met kritische geluiden vanuit de Tweede Kamer, gelet op het feit dat de doelgroep van de regeling wordt afgebakend. Een belangrijk aspect daarbij is de communicatie over deze aanvullende onderzoeken en de uitkomsten daarvan aan de Kamer.

Verwachte populatie bij volledig openstellen van de regeling

Zoals aangegeven leidt een volledige openstelling van de regeling tot grote uitvoeringstechnische risico's vanwege de toestroom van grote aantallen zelfmelders. U heeft verzocht een inschatting te maken van de mogelijke hoeveelheid unieke aanvragers bij het volledig openstellen van de regeling. Een grove, eerste inschatting komt uit op +/- 500.000 unieke aanvragers. Dit getal is gebaseerd op de verhouding tussen de hoeveelheid unieke aanvragers van KOT en het aantal zelfmelders bij de KOT-regeling. Omdat de potentiële populatie bij

[2] Er is dan wel een geval van individuele vooringenomen behandeling en de rechter kan oordelen dat sprake is van ongelijke behandeling t.o.v. KOT en t.o.v. collectieve vooringenomen behandeling bij HZK.

HZK uit bijna 10 miljoen aanvragers bestaat (t.o.v. 1,4 miljoen bij KOT) wordt gerekend met een factor 10 ten opzichte van unieke KOT aanvragers (zie tabel op p. 2). Hierbij moet worden opgemerkt dat dit unieke aanvragers betreft. In het geval dat de regeling open wordt gesteld met een filtering op basis van door de aanvrager op te geven informatie (optie zoals gecommuniceerd aan de Kamer op 29 oktober jl.), zal het verwachte aantal aanvragen veel hoger liggen. Dit komt omdat dan per melder sprake kan zijn van meerdere aanvragen (bijv. voor verschillende jaren of voor de verschillende toeslagsoorten). Een berekening op basis van exacte cijfers kan eventueel worden meegenomen in de uitvoeringstoets die reeds is aangevraagd bij UHT.

Periode 2012 t/m 2022

Soort toeslag	**Aantal unieke aanvragers**	**Aantal meldingen**
KOT	1,4 miljoen	50.000
HZK	9,6 miljoen[3]	500.000

Planning

Half maart 2022	Uitvoeringstoets regeling (aangevraagd)
Eind maart 2022	Afronding aanvullend onderzoek UHT
Eind maart 2022	Afstemming J&V
Begin april 2022	Wetgevingstoets J&V gehele wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen
Begin april 2022	Infomeren Kamer 10'de VGR

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

[3] De opgenomen cijfers betreffen inschattingen

Ministerie van Financiën

AV 20-06-2022 besproken D

21/6 15.00

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Programma DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota uitwerking oplossing dubbele aanvragers

Datum
8 juni 2022
Notanummer
2022-0000171123
Bijlagen
geen

Aanleiding

Naar aanleiding van de nota varianten dubbele aanvragers (DGH 161357) heeft u verzocht de beslispunten helder te verwoorden en heeft u een vraag gesteld. In deze nota wordt de gewenste variant nader uitgewerkt en verhelderd en wordt antwoord gegeven op uw vraag. Tevens wordt u geïnformeerd over hoe UHT wil omgaan met de nu voorliggende casussen die niet kunnen wachten tot inwerkingtreding van de wet.

Beslispunten

1. U wordt geadviseerd in te stemmen met het volgende voorstel voor de tweede aanvrager, tevens ex-partner:
   De tweede aanvrager, tevens ex-partner ontvangt:
   - 10k forfaitair
   - Integrale beoordeling
   - 30k van de eerste aanvrager wordt niet in mindering gebracht
   - CWS
   - Pauzering van publieke schulden
   - Publieke schuldenregeling
   - Private schuldenregeling
   - Msnp en Wsnp regeling
   - De tweede aanvrager wordt uitgesloten van de ex-partnerregeling

   akkoord.

2. Geadviseerd wordt om geen aanvullende toets te doen om te controleren of de eerste 30k wellicht reeds onderling gedeeld is.

   akkoord.

3. Voorgesteld wordt om vooruitlopend op de wetgeving:
   - de tweede aanvrager nu al het volledige bedrag waarop hij/zij recht heeft bij een integrale beoordeling uit te betalen.
   - Er vindt geen verrekening met de al betaalde 30k aan de eerste aanvrager plaats.
   - De tweede aanvrager tevens in aanmerking te laten komen voor de private en publieke schuldenaanpak.

   akkoord, maar niet vooruitlopen op de 10K.

4. U wordt geadviseerd om vooruitlopend op de wetgeving de Kamer te informeren in de VGR over de gekozen oplossing voor de gedupeerde dubbele aanvragers.

TK informeren nog even naar hoe en wat

Kernpunten

- In geval van dubbele aanvragers die niet langer toeslagpartners zijn ontvangt de als eerst gemelde/beoordeelde aanvrager het normale traject: 30.000 euro, integrale beoordeling, CWS, pauzering van publieke schulden, moratorium, kwijtschelding van publieke schulden, oplossing van private schuldenproblematiek en brede ondersteuning.
- De als tweede gemelde / beoordeelde aanvrager die inmiddels geen toeslagpartner meer is (tweede aanvrager) krijgt op grond van het voorstel integrale beoordeling, schuldenregelingen, CWS en brede ondersteuning.
- De tweede aanvrager ontvangt na de eerste toets een forfaitair bedrag van ten hoogste € 10.000, vergelijkbaar met de manier waarop de € 30.000 wordt verstrekt.
- Door de uitkomst van de Integrale beoordeling kan het bedrag hoger worden, niet lager. Dit betreft een nieuwe maatregel en kan daarom pas worden uitgevoerd bij inwerkingtreding Wet Hersteloperatie Toeslagen. Desalniettemin geldt de maatregel ook voor gedupeerden die zich al voor herstel hebben gemeld.
- Er wordt bij tweede aanvragers geen verrekening toegepast met 30k van de eerste aanvrager. Hier wordt terugwerkende kracht toegekend tot en met 26 januari 2021.
- Het recht op een private schuldenaanpak wordt afhankelijk van het recht op herstelmaatregelen en niet meer uitsluitend op het recht op 30k. Hierdoor krijgt de tweede aanvrager recht op de private schuldenaanpak. Deze maatregel krijgt terugwerkende kracht tot en met 2 juni 2021.
- Er wordt geen moratorium ingesteld voor de tweede aanvrager. Anders dan bij eerste aanvragers is de schuldenregeling al van kracht en kan daar meteen gebruik van gemaakt worden. Een moratorium is een grote inbreuk op het eigendomsrecht. UHT neemt contact op met de tweede aanvrager of compensatie al uitbetaald kan worden of dat de tweede aanvrager dit bedrag pas na de schuldenregeling wenst te ontvangen.

Toelichting

<u>Uitvoering door UHT</u>
Voorgesteld wordt om vooruitlopend op de wetgeving;

- de tweede aanvrager, tevens ex-partner nu al het volledige bedrag waarop hij/zij recht heeft bij een integrale beoordeling uit te betalen;
- de al betaalde (forfaitaire) compensatie aan de eerste aanvrager niet te verrekenen met het IB bedrag van de tweede aanvrager (tevens ex-partner);
- de tweede aanvrager tevens in aanmerking te laten komen voor de private en publieke schuldenaanpak.

- UHT start zodoende deels met de uitvoering zonder dat de wettelijke grondslag van kracht is geworden. Omdat 2e aanvragers zelfstandig recht hebben op herstel, maar desondanks al geruime tijd wachten op enig herstelbedrag (en dus de schuldenaanpak), het langer wachten op wetgeving leidt tot het verder verstrijken van de wettelijke beslistermijnen, het om relatief weinig ouders gaat en bovendien voor deze groep ouders de integrale beoordeling al is afgerond, zien we hier toch voldoende mogelijkheden om, vooruitlopend op wetgeving, een afwijkende werkwijze te rechtvaardigen.
- Toepassing hiervan dient wel te worden aangekondigd in de VGR als zijnde staand beleid.
- Ter volledigheid wordt afgeraden om middels een aankondiging in de VGR tevens alvast vooruitlopend op wetgeving over te gaan tot het uitkeren van een forfaitair bedrag van € 10.000 aan de 2e aanvrager, tevens ex-partner. Dit forfaitair bedrag is nieuw en kent nog geen basis in wetgeving, anders dan de private schuldenregeling en 30k.

Verrekening 30k indien reeds gedeeld

In aanvulling op verheldering van de beslispunten heeft u gevraagd wat er gebeurt als de aanvragers (voormalig partners) zoals verzocht wel 30k hebben verdeeld. Deze aanvragers hebben door deze verdeling beiden na IB gekregen waar ze recht op hebben, niet meer en niet minder. Is het dan de bedoeling dat alsnog wordt gecompenseerd door niet te verrekenen en wordt er dan ook nog steeds 10k verstrekt?

- Als na inwerkingtreding van de wet deze nieuwe regels voor 2e aanvragers ingaan dan is het inbouwen van een extra toets of de eerste 30k is verdeeld, complex. Er moet dan per geval worden beoordeeld of de middelen zijn verdeeld. Daarvoor moet tevens worden vastgesteld onder welke voorwaarde UHT mag aannemen dat er wel of niet verdeeld is.
- Als basis van de wet straks recht bestaat op een vast bedrag, dan zal dat moeten worden uitbetaald (ook als er daardoor sprake is van overcompensatie). Bovendien wordt aangesloten bij de ex-partnerregeling die deze toets ook niet kent.
- Geadviseerd wordt daarom om geen specifieke bepalingen hiertoe op te nemen, maar er in de communicatie op te wijzen dat onverkort geldt dat van ouders wordt verwacht dat ze herstelbedragen onderling verdelen.

!? dat is niet wat ik gevraagd/ gevraagd. het staat aan de eerste vraag

Uitvoeringstoetsen

- Over de hier voorgestelde maatregel is nog geen volledige uitvoeringstoets gedaan door UHT. Wel is UHT een quick scan gestart. Voorgesteld wordt deze maatregel in de wet op te nemen zonder de volledige uitvoeringstoets mee te sturen. De risico's worden laag geschat omdat gebruik wordt gemaakt van bestaande processen en het om een zeer gering aantal aanvragers gaat.
- Indien deze maatregel niet wordt opgenomen in de wet, kan UHT nog niet van start gaan met de afhandeling van lopende zaken.
- SBN laat nog weten of een u-toets nodig is. De verwachting is dat hier geen u-toets nodig is omdat het proces precies gelijk is aan het proces bij een eerste aanvrager en de aantallen zeer gering zijn (PM vrijdag).

Communicatie

met herstel erd mee?

De kwestie en oplossingsrichting rond dubbele aanvragers wordt meegenomen in het wetsvoorstel Wet Hersteloperatie Toeslagen. Voorgesteld wordt de Kamer te informeren over deze kwestie in de 11e VGR.

Politiek/bestuurlijke context
Er zijn over deze kwestie geen Kamervragen gesteld. De verwachting is dat de Raad van State wel een opmerking maakt in het advies bij het Wetsvoorstel Wet Hersteloperatie Toeslagen.

is niet specifiek gebeurd

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

10.06.2022 bespreken

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Herstelbeleid

Persoonsgegevens

nota

Nota aanvullende beslispunten kindregeling

Datum
17 juni 2022

Notanummer
2022-0000171763

Bijlage
n.v.t.

Aanleiding

Vanwege zorgen over uitvoeringsrisico's heeft u eerder besloten om de kinderen van ouders die zich niet hebben gemeld als gedupeerde, met uitzondering van kinderen van overleden ouders, vooralsnog niet in Wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen (hierna: het wetsvoorstel) op te nemen. Deze zijn dus niet opgenomen in de versie van het wetsvoorstel dat aan de Raad van State is gezonden.

We constateren echter dat individuele aanvragen hoe dan ook zullen worden ingediend voor deze regeling en correct moeten worden afgehandeld. In tegenstelling tot bij de aangekondigde herstelregeling voor Huurtoeslag, Zorgtoeslag en Kindgebonden budget, weten we dat er een groep kinderen niet in beeld is bij UHT die wel binnen de bedoeling van de regeling valt. Een individuele aanvraag moet daarom getoetst worden om te bezien of er sprake is van gedupeerdheid bij de ouders. Om deze stroom aanvragen te beheersen zijn mitigerende maatregelen nodig, waarbij UHT ook constateert dat er altijd een restrisico overblijft. Immers, het daadwerkelijke aantal aanmeldingen voor de kindregeling is lastig te voorspellen. UHT verwacht echter dat met de voorgestelde maatregelen, de uitvoering van de kindregeling beheersbaar is bij een aantal van 25.000 individuele aanvragen[1]. Met deze nota worden aan u de mitigerende maatregelen die UHT voorstelt om deze aanvragen op een beheersbare wijze af te handelen toegelicht. Omdat deze (deels) in wetgeving moeten worden opgenomen wordt de nota nu aan u voorgelegd. We proberen deze wijzigingen, als daartoe wordt besloten, nog op te nemen in de versie die volgende week naar de Kamer wordt gestuurd, maar omdat het beleid niet tijdig was afgerond lukt dit – met uitzondering van het gegevensverwerking artikel – mogelijk pas bij nota van wijziging. U wordt in deze nota geadviseerd om de kindregeling gefaseerd breder open te stellen (beslispunten 1 en 2).

Ook wordt u in deze nota geadviseerd om een wettelijke grondslag voor gegevensverwerking bij aanvragen van zelfmelders te introduceren (beslispunt 3) en om de groep van de personen die voor brede ondersteuning in aanmerking komen te verbreden (beslispunt 4).

[1] UHT keert de tegemoetkoming ambtshalve uit aan ca. 80.000 kinderen.

hebben er zicht op welke groep dit betreft

hoe groot u de groep die UHT in beeld heeft van beoordelingstijd gedupeerden die zich (nog) niet gemeld hebben

→ ≈ 3.500 ouders
± 5000 kinderen

Kern

Voorgesteld wordt:

1. Kindregeling open te stellen voor alle kinderen van gedupeerde ouders die zich niet hebben gemeld. Hierbij worden beheersingsmaatregelen getroffen om de instroom te reguleren (communicatie, aanmeldvereisten) en de behandeling/doorstroom te kanaliseren (getrapt beoordelingsmodel). Opgemerkt wordt dat in alle gevallen - ook als deze groep niet wordt opengesteld - het risico op hogere instroom niet volledig uit te sluiten valt.
2. De beoogde inwerkingtreding voor alle kinderen waarvan ouders zich niet hebben gemeld zelfmelders te stellen op 1 juli 2023. Deze datum is voor kinderen van ouders die zich om andere reden dan overlijden niet hebben gemeld vanwege de verwachte aanmeldingen beter uitvoerbaar dan te wachten op de uiterste datum van 1-1-2024 waarvoor ouders zich kunnen melden en die volgt uit de wettelijke systematiek.
3. Toevoegen van een grondslag voor gegevensverwerking zodat bij kinderen die zich melden van wie de ouders zich niet gemeld hebben gegevens kunnen worden verwerkt.
4. Uitbreiden van de groep kinderen die in aanmerking komt voor de brede ondersteuning van gemeenten. Dit is reeds besproken met de VNG en er is tijdens het 2-minutendebat van 14 juni ook een motie voor ingediend. We stellen een andere uitbreiding voor dan voorgesteld door de VNG. Om een uitvoeringstoets te kunnen doen (o.a. ten aanzien van gegevensdeling) dient nu eerst besloten te worden dat deze doelgroep expliciet wordt openomen in de wet.

?

Toelichting

Beslispunt 1: openstellen kindregeling voor alle kinderen van gedupeerde ouders die zich niet hebben gemeld

Wij adviseren om de kindregeling open te stellen voor alle kinderen van gedupeerde ouders die zich niet hebben gemeld.

Het doel van de kindregeling is het bieden van een steun in de rug voor, en het erkennen van het leed van, kinderen van gedupeerde ouders die de problematiek van de kinderopvangtoeslag van dichtbij hebben meegemaakt. Deze reikwijdte is aangegeven in de brief aan de Tweede Kamer over de nieuwe regelingen van 29 oktober jl. Vanwege vragen over de uitvoeringsrisico's heeft u besloten om de maatregel voor kinderen van ouders die zich nog niet hebben gemeld vooralsnog beperkt in het wetsvoorstel op te nemen: enkel kinderen van wie de ouders zijn overleden, zijn opgenomen in het wetsvoorstel.

U heeft aangegeven dat u meer comfort wenst voor wat betreft de mogelijk grote toestroom van kinderen die zich melden. Het kan immers gebeuren dat kinderen die niet tot de doelgroep behoren zich aanmelden en UHT voor al deze kinderen moet onderzoeken of de ouder, indien deze zich zou hebben gemeld als potentieel gedupeerde, ook daadwerkelijk is gedupeerd. U heeft aan de uitvoering gevraagd te onderzoeken op welke manier(en) ervoor kan worden gezorgd dat dit proces behapbaar en uitvoerbaar blijft.

Bij volledig openstellen van de regeling wordt circa 25.500 zelfmelders verwacht inclusief de mitigerende maatregelen

A. ~ 9.000 kinderen van de circa 3.500 ouders waarvan UHT vermoed dat zij gedupeerd zijn maar zich tot op heden nog niet hebben aangemeld;
B. ~ 1.500 kinderen van gedupeerde ouders die woonachtig waren in het gedupeerde gezin maar geen biologisch kind zijn (bijv. pleegkinderen, voogdij);
C. ~ 500 kinderen van gedupeerde ouders die in het buitenland geboren zijn en niet geregistreerd zijn in Nederland. Dit zijn biologische kinderen waarvan we niet weten in welke mate ze hebben deelgenomen aan het gezin maar waarvan ook niet kan worden uitgesloten dat ze de problematiek hebben meegemaakt;
D. ~ 9.000 kinderen die recht hebben en zich melden voordat de regeling start en die ambtshalve worden toegekend (deze aanmeldingen zijn dus feitelijk "onnodig" aangezien de kinderen al in beeld zijn bij UHT);
E. ~ 1.000 kinderen die mogelijk recht hebben van wie de ouders zich gemeld hebben zijn, maar (nog) niet beoordeeld zijn;
F. ~4.500 kinderen die per definitie geen recht hebben op de regeling (>38 jaar, ouders afgewezen etc.).

Het voorstel richt zich op de kinderen in groep A. Een deel van de kinderen in groep B en C heeft al recht op de kindregeling op basis van het huidige wetsvoorstel. Groepen D en E hoeft zich niet te melden en zal ook binnen de huidige wet al ambtshalve toegekend worden.

De uitvoering is gebaat bij het volledig insluiten van zelfmelders óf het volledig uitsluiten. De verwachting is dat er ook bij het volledig uitsluiten van alle gevallen behalve overleden ouders veel aanvragen zullen worden ingediend die moeten worden getoetst en waarvan beslissingen vatbaar zijn voor bezwaar en beroep. Het heeft de voorkeur van UHT om deze stroom aan individuele aanvragen beheersbaar te maken middels maatregelen.

Er is in de maatregelen onderscheid te maken in maatregelen ten behoeve van het beheersen van de instroom en maatregelen ten behoeve van het beheersen van de doorstroom.

Ten aanzien van het aanvraagproces (instroom) is zowel de wijze van communicatie over de regeling als de wijze van aanmelden een cruciale factor. In communicatie zal nadrukkelijk worden aangegeven onder welke condities iemand in aanmerking komt voor de kindregeling en dat kinderen zich in principe niet hoeven aan te melden omdat we de kinderen van gedupeerde ouders al in beeld hebben. Er wordt duidelijk aangegeven – middels voorbeelden – in welke situaties het zin kan hebben om je aan te melden. Ook wordt aangegeven wanneer het geen zin heeft om je aan te melden. Het serviceteam wordt daarnaast voorzien van uitgebreide Q&A's.

De wijze van aanmelden speelt eveneens een rol. UHT zal als voorkeursoptie de mogelijkheid creëren om met behulp van DigiD een aanvraag in te dienen. Dit sluit het doen van een aanvraag op andere wijze niet uit. Zo is tevens in het

afhandelingsproces direct duidelijk om wie het gaat en kunnen indien nodig de gegevens van de ouders relatief gemakkelijk erbij worden gehaald. Ook zal worden gevraagd om te motiveren waarom een aanvrager in aanmerking meent te komen, bijvoorbeeld door documenten of aktes bij te voegen. Dit is geen verplichting voor het kind. Daarnaast bestaat op grond van de Awb altijd mogelijkheid om schriftelijk aan te melden maar dit zal niet actief worden gepropageerd.

In het afhandelingsproces zelf (doorstroom) zijn ook de nodige maatregelen voorzien. De belangrijkste maatregelen sinds de vorige bespreking die een effect sorteren op de beheersbaarheid zijn de volgende:

a) Toetsing van gedupeerdheid nog niet gemelde ouders op grond van een eerste toets, bij twijfel zal er nader onderzoek gedaan worden.
b) Het starten van afhandelen van individuele aanvragen per 1 juli 2023 in plaats van bij inwerkingtreding van de wet.

Het totaal aan mitigerende maatregelen om de doorstroom te beheersen komen op het volgende neer:

- De beleidsmatige wens is om er beter voor te zorgen dat kinderen die tot de doelgroep horen ook aanspraak kunnen maken op de kindregeling. Hiervoor is noodzakelijk dat kinderen zich ook zelf kunnen melden, zonder dat de uitvoering van de ambtshalve groep gedupeerde kinderen verstoord raakt door aanmeldingen (zie beslispunt 2).
- Er zal handmatige triage plaatsvinden op
  1) of het kind of diens ouders als gedupeerde bekend zijn (check op grond van de ambtshalve toekenningen om dubbelingen te voorkomen).
  2) of het kind op grond van aktes of documenten tot het gezin gerekend kan worden en jonger is dan 39 jaar (bijvoorbeeld het laten overleggen van een geboorteakte bij kinderen geboren in het buitenland of een document t.a.v. een voogdijschap).
  3) of een onbekende ouder als gedupeerde kan worden aangemerkt. Hiervoor markeren enkele basisvragen als 'is er KOT ontvangen en is er KOT teruggevorderd' al een eerste selectie.
- De hiervoor benodigde capaciteit is reeds voorzien in de impactanalyse die ten grondslag lag aan de uitvoeringstoets.
- Op grond van het wetsvoorstel dient de Belastingdienst/Toeslagen, indien een kind zich meldt waarvan de ouders zich niet hebben gemeld, te toetsen of aannemelijk is dat een ouder – indien diegene zich zou hebben gemeld als gedupeerde – in aanmerking zou zijn gekomen voor een herstelregeling. Een eventuele afwijzende beschikking dient te worden gemotiveerd. Bij de kinderen van wie de ouders zich niet hebben gemeld, stelt UHT voor om de toets op gedupeerdheid van de ouders in beginsel te beperken tot een eerste toets welke een zekerheidsmarge van 95% heeft.[2] Met het hanteren van de eerste toets als uitgangspunt voor beoordeling kan UHT de individuele aanvragen van kinderen snel afhandelen. Als UHT twijfelt over gedupeerdheid ouder dan zal UHT een nader onderzoek doen. Om de aannemelijkheid vast te stellen vraagt UHT bepaalde gegevens waarover het kind redelijkerwijs kan beschikken. Daarnaast denkt UHT zoveel mogelijk mee met het kind, zodat het kind niet in bewijsnood komt. Indien er na nader onderzoek nog steeds

[2] Deze voorwaarde is opgenomen in de uitkomsten van de uitvoeringstoets op de kindregeling.

twijfel bestaat is het verhaal van het kind leidend. Een apart team binnen UHT zal zich focussen op de verwerking van de aanmeldingen.

Beslispunt 2: datum waarop aanvragen in behandeling worden genomen

Wij adviseren u om de regeling voor alle kinderen waarvan de ouders zich niet hebben gemeld op hetzelfde moment open te stellen: met ingang van 1 juli 2023. Deze datum is voor kinderen van ouders die zich om andere reden dan overlijden niet hebben gemeld beter uitvoerbaar dan wanneer de wettelijke systematiek wordt gevolgd van de KOT regeling waarbij de ouders zich tot 1-1-2024 kunnen melden.

De grootste groep kinderen wordt met ingang van 1 januari 2023 (of zoveel eerder de wet in werking treedt) ambtshalve behandeld. Het wetsvoorstel bepaalt op dit moment dat kinderen van overleden gedupeerden zich per 1 januari 2023 kunnen aanmelden. Echter geeft de uitvoering aan niet op 1 januari 2023 al te kunnen starten.

Centrale vraag is hoe wettelijk het best kan worden geborgd dat de (vermoedelijk pieksgewijze) toestroom van de overige aanmeldingen op een beheersbare manier kan worden verwerkt en teleurstellingen bij kinderen maar ook dwangsommen en beroepen bij niet tijdig zoveel mogelijk worden voorkomen.

Het voorstel is daarom om voor de kinderen van overleden ouders te beginnen op 1 juli 2023. Met betrekking tot de kinderen van ouders die zich niet hebben gemeld, om een andere reden dan overlijden, zijn er twee mogelijkheden. Deze twee mogelijkheden treft u hieronder aan.

Starten met ingang van 1 januari 2024

Potentieel gedupeerde KOT-ouders kunnen zich melden tot 1 januari 2024. Het is daarom pas na deze datum mogelijk om definitief vast te stellen of een ouder zich niet heeft gemeld als gedupeerde. Om deze reden is het logisch om per 1 januari 2024 te starten met de uitvoering voor de groep kinderen waarvan de ouder zich om andere reden dan overlijden niet heeft gemeld als gedupeerde. Dit kan weliswaar een teleurstelling zijn voor de kinderen, maar volgt logisch uit de systematiek van de hersteloperatie. Voor het recht op de kindregeling moet nou eenmaal eerst worden vastgesteld of een ouder zich meldt als gedupeerde en zo niet, of het aannemelijk is dat die ouder als gedupeerde zou zijn aangemerkt als hij/zij zich zou hebben gemeld. Bij een startdatum voor 1-1-2024 kan het voorkomen dat eerst het kind en daarna (pas) de ouder zich meldt.

Starten met ingang van 1 juli 2023

UHT geeft de voorkeur aan het starten met de uitvoering voor de groep kinderen waarvan de ouder zich om andere reden dan overlijden niet heeft gemeld als gedupeerde per 1 juli 2023. Dit is voor UHT haalbaar en wenselijk, zodat de uitvoering niet overbelast raakt. De grootste groep zelfmelders bevindt zich in de groep kinderen van ouders – die zich om andere reden dan overlijden niet hebben gemeld. Wachten met het afhandelen van deze aanvragen tot 1 januari 2024 brengt volgens UHT het risico met zich dat de uitvoering van de ex-partnerregeling parallel aan de uitvoering van de kindregeling gaat lopen. Er bestaat daarnaast de kans dat veel aanvragen worden ontvangen waarvan snel duidelijk is dat die moeten worden afgewezen. UHT wil daar dan bij voorkeur mee starten per 1 juli 2023 en niet wachten tot 1 januari 2024.

Het is de verwachting dat een snelle afwijzing er ook voor zorgt dat er geen stortvloed aan min of meer kansloze aanvragen wordt gedaan.

Bovendien hoeft UHT als er per 1 juli 2023 ook al aanvragen komen van kinderen van gedupeerde ouders die zich - om andere reden dan overlijden - niet hebben gemeld, niet eerst die aanvragen af te wijzen omdat deze te vroeg zouden zijn ingediend.

Een keuze voor deze startdatum heeft tot gevolg dat toekenningen binnen deze groep worden gedaan in de kindregeling, terwijl de ouder zich mogelijk nog gaat melden. Zoals eerder aangegeven, zal UHT in dit geval onderzoek doen of aannemelijk is dat de ouder gedupeerd zou zijn geweest als hij zich had gemeld. Een afwijzende beschikking zal altijd berusten op een deugdelijke motivering. Dat wil zeggen, de feiten en omstandigheden die onder het besluit liggen dienen juist en volledig te zijn.

Beslispunt 3: Wettelijke grondslag gegevensverwerking

Wij adviseren u akkoord te gaan met het in het wetsvoorstel toevoegen van een grondslag waarin de gegevensverwerking is geregeld voor de zelfmelders[3] in de kindregeling.

Wanneer een zelfmelder een aanvraag doet voor de kindregeling dient de Belastingdienst/Toeslagen vast te stellen of aannemelijk is dat de ouder van de zelfmelder gedupeerd zou zijn geweest, indien diegene zich als gedupeerde had aangemeld bij UHT. Indien dit het geval is, heeft het kind recht op de kindregeling. Bij het onderzoek van UHT worden gegevens van ouders verwerkt. Zowel bij toewijzing als bij afwijzing van de kindregeling krijgt een kind een beschikking. In deze beschikking zal bij een afwijzing moeten worden gemotiveerd waarom de aanvraag is afgewezen. Bij een toewijzing zal het kind een beschikking ontvangen waarbij bekend wordt dat de ouder gedupeerd is. Hierbij worden gegevens van de ouder gedeeld met het kind. Voor de verwerking van gegevens van ouders bij de behandeling van aanvragen van zelfmelders is een wettelijke grondslag nodig. Deze grondslag vergt een wijziging in het wetsvoorstel, die kan worden verwerkt na ommekomst van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.

Beslispunt 4: uitbreiden doelgroep brede ondersteuning

Wij adviseren u akkoord te gaan met het uitbreiden van de groep kinderen die in aanmerking komt voor brede ondersteuning van gemeenten.

In het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen is in artikel 2.21 de brede ondersteuning door gemeente aan aanvrager en 'diens gezin' opgenomen. In dit artikel is voor de definitie van gezin aangesloten bij de definitie van 'gezin' zoals die wordt gehanteerd in artikel 4, lid 1 sub c van de Participatiewet.

Gelet op deze definitie betekent dit concreet dat alleen ('ten laste komende') thuiswonende kinderen tot 18 jaar (via het plan van aanpak van de ouders) in aanmerking komen voor brede hulp. Onder deze definitie komen bijvoorbeeld uitwonende kinderen en kinderen ouder dan 18 jaar (waaronder uithuisgeplaatste kinderen, wezen, dak- en thuislozen en jongeren en volwassenen in de PI) of kinderen waarvan de ouders zich niet hebben gemeld niet in aanmerking voor brede ondersteuning. In de praktijk zoeken gemeenten ruimte om schrijnende gevallen ondersteuning te bieden.[4] In het bestuurlijk overleg met de VNG van 16 mei 2022 is de wens geuit om de doelgroep uit te breiden. Ook het ouderpanel heeft hierom gevraagd. Ook is op 14 juni mede namens de voltallige coalitie door de PvdD een motie ingediend om (financiële) ruimte te creëren voor

[3] Met zelfmelders worden hier bedoeld kinderen van ouders die zich niet hebben gemeld.

[4] Brief 'Nieuwe regelingen gedupeerden' (31066-912)

ondersteuning op de vijf leefgebieden voor kinderen die nu uitwonend of 18+ zijn maar de problematiek van nabij hebben meegemaakt en daar de gevolgen van ondervinden.

Wij stellen voor om onder voorbehoud van een nadere uitvoeringstoets door de VNG en UHT de doelgroep voor brede ondersteuning uit te breiden door kinderen, pleegkinderen en voormalige pleegkinderen die vallen onder de kindregeling in aanmerking te laten komen voor brede ondersteuning. Beoogd wordt dat zij dan zelfstandig een aanvraag kunnen doen voor brede ondersteuning. In de uitvoeringstoets moet onder meer de benodigde gegevenslevering worden onderzocht.

Voor uitbreiding van de doelgroep brede ondersteuning is dekking voorzien in de eerste suppletoire begroting 2022 van het ministerie van Financiën. Afhankelijk van parlementaire goedkeuring komt er € 67 mln. beschikbaar voor brede ondersteuning aan uitwonende kinderen. De middelen worden via een aanpassing in de SPUK aan de gemeenten beschikbaar gesteld. Omdat er nog een uitvoeringstoets (VNG, UHT) moet plaatsvinden, hetgeen tijd kost, kan deze wijziging op z'n vroegst plaatsvinden bij nota van wijziging op het wetsvoorstel Hersteloperatie toeslagen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

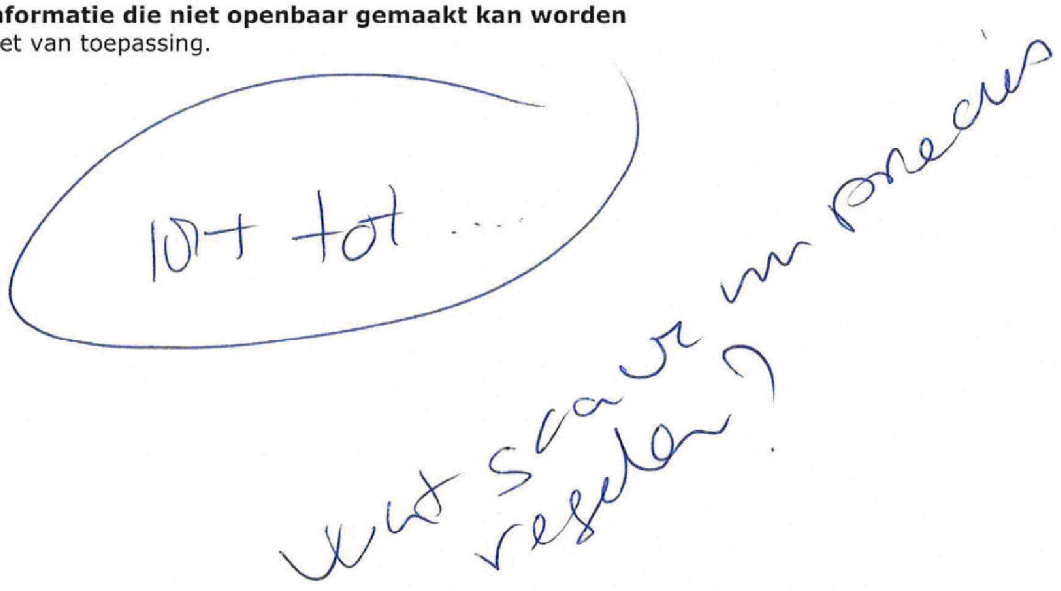

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Openbaarmaking nota's inzake Wet hersteloperatie toeslagen

Datum
17 juni 2022

Notanummer
2022-0000170800

Bijlage
Openbaar te maken stukken

Aanleiding

Er zijn bij de totstandkoming van het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen (het wetsvoorstel) verschillende nota's naar u verzonden. Die nota's worden in het kader van actieve openbaarmaking openbaar gemaakt op het moment dat de Koning het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer indient.

Beslispunt: openbaar maken nota's IOO

Wij adviseren u om akkoord te gaan met het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

akkoord

Toelichting

U vindt in de bijlage de openbaar te maken stukken. Het betreft met name nota's met beslispunten inzake de (voortgang van de) Wet hersteloperatie toeslagen. Ook zijn nota's met betrekking tot het strategisch crisisteam bijgevoegd. De stukken welke m.n. buiten reikwijdte zijn, zijn op dit moment van een wit kader voorzien. Dit witte kader wordt na uw akkoord voor verzending vervangen door een zwart kader. Er zijn voor de stukken met betrekking tot het wetsvoorstel, naast persoonsgegevens van medewerkers, zo min mogelijk zaken gelakt. De nota's worden openbaar gemaakt op de dag dat de Koning het wetsvoorstel Wet hersteloperatie indient bij de Tweede Kamer. De nota's over dit onderwerp die nog naar u worden verzonden na deze nota worden aan de set openbaar te maken nota's toegevoegd.

Planning wetsvoorstel komende week

We hebben het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State gisteren (donderdag 16 juni) ontvangen. Het advies heeft dictum B, hetgeen betekent dat we rekening houden met de opmerkingen van de Afdeling en het wetsvoorstel vervolgens kunnen laten indienen bij de Tweede Kamer. We stellen n.a.v. het advies het nader rapport op en passen het wetsvoorstel waar nodig aan. U ontvangt komende woensdag (22 juni) een nota waarin de inhoud van het nader rapport, het wetsvoorstel en de aanbiedingsbrief worden toegelicht. We bespreken de stukken op donderdag 23 juni met u van 16:45 uur tot 17:30 uur. Wij richten ons op verzending van het wetsvoorstel naar het Kabinet van de Koning op vrijdag 24 juni. Daartoe kunnen de stukken, indien u daarmee instemt, op die vrijdag door u worden ondertekend.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Indienen wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen bij Tweede Kamer

Datum
22 juni 2022

Notanummer
2022-0000150999

Bijlagen
1. wetsvoorstel;
2. nader rapport;
3. aanbiedingsbrief
4. revisieversie wetsvoorstel

Aanleiding

Naar aanleiding van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State (de Afdeling) is het nader rapport opgesteld. Het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen (het wetsvoorstel) kan inclusief nader rapport door de Koning worden ingediend bij de Tweede Kamer.

Beslispunt 1: akkoord met nader rapport

Wij adviseren u om akkoord te gaan met het nader rapport (bijlage 2).

Indien u akkoord bent, vragen wij u om het nader rapport te ondertekenen.

Beslispunt 2: wetsvoorstel laten indienen bij Tweede Kamer

Wij adviseren u om het wetsvoorstel ter indiening bij de Tweede Kamer te versturen naar het Kabinet van de Koning. De Koning dient het wetsvoorstel dan komende maandag (27 juni) in bij de Tweede Kamer.

Indien u hiermee akkoord bent, vragen wij u om de memorie van toelichting te ondertekenen.

N.B. Er is ter ondertekening van deze stukken een tekenmoment in uw agenda opgenomen op vrijdag 24 juni, 09:00 uur.

De Afdeling heeft haar advies vastgesteld: dictum B. Dit houdt in dat de Afdeling een aantal opmerkingen heeft bij het voorstel en adviseert daarmee rekening te houden voordat het voorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend.

1. De Afdeling gaat in haar advies in op de volgende onderwerpen:

a. Het grote verschil in behandeling tussen personen die als gedupeerde worden aangemerkt en zij die niet als gedupeerde worden aangemerkt. De Afdeling acht het wenselijk om de toelichting aan te vullen en zo nodig het wetsvoorstel aan te passen.
Reactie kabinet: het kabinet is zich bewust van het onderscheid. Er bestaan verschillen in de oorzaak van de situatie, de veroorzaakte emotionele schade en het toekomstperspectief tussen gedupeerden en niet-gedupeerden. Het uitgangspunt is om gedupeerden een nieuwe start te bieden en dat maakt dat de ontvangen ondersteuning kan verschillen. Mensen die niet gedupeerd blijken kunnen voor reguliere ondersteuning terecht bij gemeenten. De wettekst en toelichting worden niet aangepast.

b. De Afdeling geeft aan dat, omdat flexibiliteit bestaat in toegekende taken en bevoegdheden en sprake is van een vangnetbepaling, de hardheidsclausule geen toegevoegde waarde heeft. De Afdeling adviseert om de hardheidsclausule te schrappen.
Reactie kabinet: de vangnetbepaling en hardheidsclausule hebben een ander bereik. Er kan niet worden uitgesloten dat het in individuele gevallen onbillijk kan zijn vast te houden aan soms dwingend geformuleerde bepalingen. Het kabinet meent daarom dat het handhaven van instrumenten zoals de hardheidsclausule en de vangnetbepaling van belang is. De hardheidsclausule wordt niet geschrapt.

c. De Afdeling adviseert passende terughoudendheid bij het aanpassen en herprioriteren van bestaande processen in de hersteloperatie en het tegelijkertijd opdragen van nieuwe herstelregelingen. Alleen op deze manier kan de hersteloperatie zorgvuldig en zo snel mogelijk worden afgerond en kunnen vertragingen in de uitvoering en operationele risico's zoveel mogelijk worden tegengegaan.
Reactie kabinet: Er wordt zoveel mogelijk terughoudendheid betracht in het aanpassen en herprioriteren van bestaande regelingen en processen. Dit zorgt voor zoveel mogelijk rust in het uitvoeringsproces, hetgeen de zorgvuldigheid en snelheid ten goede komt. Telkens speelt hierbij het dilemma dat er mensen zijn van wie het kabinet vindt dat zij recht hebben op herstel en ondersteuning en dat tegelijkertijd rekening dient te worden gehouden met de uitvoerbaarheid van die regelingen. Ook vindt gefaseerde inwerkingtreding van regelingen plaats.

2. De Afdeling geeft aan dat de grondslag voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens (artikel 6.13) bijzonder ruim is geformuleerd en dat de noodzaak en proportionaliteit ervan toereikend dienen te worden gemotiveerd. Die motivering mist in de toelichting. Daarnaast is niet duidelijk welke voorwaarden aan en waarborgen bij de verwerking van gegevens worden gesteld. Er wordt geen inzicht geboden in hoe en door wie in waarborgen voor de gegevensverwerking voorziet. De Afdeling adviseert de toelichting en zo nodig het wetsvoorstel op dit punt aan te passen.
Reactie kabinet: het algemeen deel van de memorie van toelichting is aangevuld ter verduidelijking van de bevoegdheid tot het verwerken van bijzondere categorieën persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard.

3. In het wetsvoorstel is ervoor gekozen om terugwerkende kracht te verlenen aan de codificatie van beleidsbesluiten en aan de overheveling van bepalingen van de Awir naar de voorgestelde regeling. Daartoe vervallen bestaande regelingen met terugwerkende kracht, en worden met terugwerkende kracht nieuwe grondslagen gecreëerd. Het voorstel bevat ook een aantal bepalingen waarin samenloop van codificatie en herordening plaatsvindt. Dat leidt ertoe dat in het voorstel bepalingen met terugwerkende kracht in de Awir worden opgenomen (codificatie), die vervolgens (met terugwerkende kracht) weer vervallen in de Awir en worden overgeheveld naar het voorstel zelf (herordening). De Afdeling begrijpt de gekozen benadering uit een oogpunt van de met het voorstel te bereiken doelen. Zij wijst er echter op dat deze werkwijze het wetsvoorstel aanzienlijk compliceert. De Afdeling vraagt waarom niet is volstaan met onmiddellijke werking van de maatregelen in het

wetsvoorstel als uitgangspunt, met de gebruikelijke regels van overgangsrecht, bijvoorbeeld voor lopende procedures.
Reactie kabinet: Er is om twee redenen voor gekozen om de maatregelen die vooruitlopend op wetgeving op basis van beleidsbesluiten worden uitgevoerd, met terugwerkende kracht te codificeren. De eerste is dat de Algemene Rekenkamer er op heeft gewezen dat uitgaven in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag onrechtmatig zijn gedaan doordat een juridische basis voor die uitgaven ontbreekt. De tweede is dat een deel van de maatregelen uit de hersteloperatie kinderopvangtoeslag al is opgenomen in de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir). Een deel van deze maatregelen is via beleidsbesluit ten gunste van gedupeerde ouders aangepast en uitgebreid. Het is noodzakelijk om de Awir op deze punten met terugwerkende kracht te wijzigen om de wetgeving in lijn te brengen met de uitvoering van de hersteloperatie. Naar aanleiding van het advies van de Afdeling is aan het wetsvoorstel artikel 8.6 toegevoegd. Met dit overgangsrecht wordt beoogd om beschikkingen die in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslag zijn gegeven op grond van de in de Awir opgenomen hardheidsregeling, compensatieregeling en O/GS-tegemoetkomingsregeling en op grond van beleidsbesluiten, als het wetsvoorstel is aangenomen en tot wet is verheven, vanaf de inwerkingtreding met terugwerkende kracht te voorzien van een basis in de nieuwe wet.

4. De Afdeling maakt verder redactionele opmerkingen in de bijlage.

Ook is van de gelegenheid gebruikgemaakt om nog een aantal wijzigingen in het wetsvoorstel aan te brengen. Het betreft:

- de wijzigingen m.b.t. dubbele aanvragers;
- het regelen dat geen kwijtschelding plaatsvindt voor toeslagschulden bij misbruik. In lijn met uw verzoek is in de memorie van toelichting gespecificeerd dat het beleid bij alle publieke kwijtschelding is om schulden die voortvloeien uit fraude en misbruik uit te zonderen;
- Bestuursorgaan wordt Minister van Financiën voor ouders in buitenland en private schulden, inclusief;
    - Gegevensuitwisseling ouders in buitenland;
    - Gegevensuitwisseling private schulden;
- Gegevensuitwisseling kindregeling;
- De beslistermijn voor het kwijtschelden van belasting- en toeslagschulden was in bepaalde gevallen onbedoeld onhaalbaar kort. Dit is verholpen door aanpassingen in de artikelen 3.2 en 6.6 van het wetsvoorstel. Met die aanpassing verloopt de beslistermijn in veel gevallen drie maanden na inwerkingtreding van die artikelen;
- De gegevensverstrekking door UHT aan gemeenten ten behoeve van brede ondersteuning door gemeenten is aangevuld met de bevoegdheid om (naast het BSN en contactgegevens) ook de status van de aanvraag om herstel te delen;
- Toegevoegd is dat een informele geldschuld die is vastgelegd in een rechterlijke uitspraak ook wordt overgenomen;
- tekstuele wijzigingen.

verduidelijken IST?

De volgende maatregelen worden (vanzelfsprekend indien u daarmee instemt) bij nota van wijziging bij het wetsvoorstel getroffen:

- brede ondersteuning niet-thuiswonende kinderen;
- Beleid kinderen van ouders die zich niet hebben gemeld als gedupeerde (incl. datum van inwerkingtreding van deze groep).

niet mogelijk in deze wet? ivm inwerkingtreding?

Bespreekpunt: aanbiedingsbrief wetsvoorstel versturen naar Tweede Kamer

Wij bespreken graag met u of u in de brief wilt opnemen dat dubbele aanvragers vooruitlopend op inwerkingtreding van het wetsvoorstel worden tegemoetgekomen. Wij adviseren om dat niet te doen.

Indien u akkoord bent met de aanbiedingsbrief, verzoeken wij u om deze te ondertekenen.

?

Wij adviseren om niet in de aanbiedingsbrief op te nemen dat vooruitlopend op inwerkingtreding van de wet beleidsruimte wordt genomen om dubbele aanvragers tegemoet te komen. Dit kan verwarring scheppen, omdat we in het kader van het wetsvoorstel juist niet vooruitlopen op de inwerkingtreding van de maatregelen erin. We stellen voor om dit punt kort toe te lichten in de VGR.

wel in brief opnemen

In de aanbiedingsbrief wordt verder de inzet benoemd om de ex-partnerregeling naar verwachting uiterlijk april 2023 bij de Tweede Kamer in te dienen. Ook is een tijdpad opgenomen voor de uitvoering van de nieuwe regelingen en wordt een nota van wijziging op het wetsvoorstel aangekondigd. In deze nota van wijziging wordt de brede ondersteuning voor kinderen uitgebreid tot kinderen die in aanmerking komen voor de kindregeling. Hierdoor komen uitwonende en meerderjarig kinderen ook in aanmerking voor brede ondersteuning.

Beslispunt 3: wetsvoorstel Wet delegatiebepalingen hersteloperatie toeslagen intrekken

Wij adviseren u om het wetsvoorstel Wet delegatiebepalingen hersteloperatie toeslagen vooralsnog niet in te trekken.

In het wetsvoorstel Wet delegatiebepalingen hersteloperatie toeslagen zijn delegatiebepalingen opgenomen op basis waarvan de nieuwe regelingen bij amvb kunnen worden vormgegeven. In het wetsvoorstel zijn de kindregeling en de regeling voor gedupeerden in de huurtoeslag, zorgtoeslag en het kindgebonden budget opgenomen. De ex-partnerregeling wordt op een later moment wettelijk geregeld. Om deze reden adviseren wij om het wetsvoorstel Wet delegatiebepalingen hersteloperatie toeslagen op dit moment nog niet in te trekken. Wij informeren u op een later moment over een geschikt moment voor intrekking.

akkoord zie ook eerdere bericht aan TK sedt ook t/m aanvullend ook van mijn kabinet

Informatiepunt: nieuwe uitvoeringstoets kindregeling en quick scan dubbele aanvragers

U ontvangt de laatste versies van de uitvoeringstoets voor de kindregeling en de quick scan voor dubbele aanvragers in de tas van donderdag 23 juni.

Er wordt op dit moment gewerkt aan een nieuwe versie van de uitvoeringstoets voor de kindregeling. U ontvangt deze in de tas van donderdag, zodat deze op vrijdag met het wetsvoorstel en nader rapport naar het Kabinet van de Koning wordt verzonden. In de bijgevoegde uitvoeringstoetsen is de toets van de kindregeling op dit moment dus nog niet opgenomen.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

A/24-06-2022

Ministerie van Financiën

24/6 9.30

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Directe Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Ondertekening stukken Wet hersteloperatie toeslagen

Datum
23 juni 2022

Notanummer
2022-0000176414

Bijlagen
1. wetsvoorstel
2. nader rapport
3. aanbiedingsbrief
4. revisieversies

Aanleiding
Verzending wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen naar Kabinet van de Koning en Tweede Kamer.

Beslispunt 1: ondertekening stukken

Wij adviseren u om de volgende stukken te ondertekenen:
1. de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen;
2. het nader rapport; en
3. de aanbiedingsbrief.

akkoord met nog paar kleine tekstuele aanpassing.

Toelichting
Wij hebben gisteren het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen, het nader rapport en de aanbiedingsbrief met u besproken. Naar aanleiding van deze bespreking vindt u bijgevoegd de aangepaste stukken ter ondertekening.

Proces
Na ondertekening bieden we het wetsvoorstel en nader rapport aan bij het Kabinet van de Koning. De Koning dient deze stukken maandag 27 juni in bij de Tweede Kamer. De aanbiedingsbrief en de openbaar te maken nota's sturen wij zelf die maandag naar de Kamer.

Beslispunt 2: formulering passage m.b.t. tijdpad wetsvoorstel in aanbiedingsbrief

In het slot van de aanbiedingsbrief is gekozen om de Kamer een zo concreet mogelijk tijdpad voor te stellen. Wij adviseren u met deze formulering in te stemmen.

akkoord

De formulering doet recht aan de verantwoordelijkheid die de Kamer in dit proces wil nemen getuige de meermaals door de VKC gestelde vraag in commissiedebatten wat de Kamer kan doen om te versnellen.
Mocht u meer ruimte aan de Kamer willen laten voor het proces in september, dan kan overwogen worden om de laatste zin "Hierdoor zou uw Kamer het wetsvoorstel in de eerste weken van het nieuwe parlementaire jaar plenair kunnen behandelen, om zo de parlementaire behandeling door beide Kamers mogelijk te maken voor uiterlijk half oktober." te schrappen.

Informatiepunt: uitvoeringstoets kindregeling en quick scan dubbele aanvragers
U heeft bij afzonderlijke nota in de tas van gisteren de aangepaste uitvoeringstoets kindregeling en quick scan dubbele aanvragers ontvangen. Deze uitvoeringstoets en quick scan worden met het wetsvoorstel Wet hersteloperatie toeslagen naar het Kabinet van de Koning gebracht ter indiening bij de Tweede Kamer op maandag 27 juni.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Ministerie van Financiën

23-06-2022

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Directie Strategie, Recht & Beleid

Persoonsgegevens

nota

Verzending Uitvoeringstoets Kindregeling en quick scan dubbele aanvragers

Datum
23 juni 2022

Notanummer
2022-0000176224

Bijlagen
1. Uitvoeringstoets kindregelingg
2. Quick scan dubbele aanvrager

Aanleiding

- De herstelwet en het nader rapport worden deze week aangeboden bij het Kabinet van de Koning. De uitvoeringstoetsen worden meegezonden. De uitvoeringstoets kindregeling is herzien op basis van de laatste versie van de wet.
- Daarnaast is recent besloten op de dubbele aanvragers en dit heeft tevens geleid tot een wetsaanpassing. Dit is opgenomen in het nader rapport. Omdat een uitvoeringstoets niet mogelijk was binnen het korte tijdsbestek, is een quick scan gemaakt. Een volledige uitvoeringstoets wordt uiterlijk meegestuurd met de nota van wijziging.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met verzending van de herziene uitvoeringstoets kindregeling met verzending van de herstelwet?
- Gaat u akkoord met verzending van de quick scan dubbele aanvragers met verzending van de herstelwet?

Jakhoord

Kernpunten

- Voorafgaand aan verzending van de conceptwet naar de Raad van State is een uitvoeringstoets uitgevoerd voor de Kindregeling. Zoals aangegeven in deze uitvoeringstoets bezag deze toets op een eerdere versie van de wet. De uitvoeringstoets is herzien op basis van de laatste versie van de wet. De conclusie van de herziene uitvoeringstoets is dat de kindregeling uitvoerbaar is (mits dit wordt geprioriteerd in het IV-portfolio, aan deze voorwaarde is voldaan). Bijgevoegd treft u zowel de uitvoeringstoets als het rapportageformat.
- Op 21 juni is besloten op de zogenoemde 'dubbele aanvragers' via de nota met kenmerk DGH 171123. Conform deze beslissing is een quick scan opgesteld en dit betreft een eerst inschatting van de uitvoeringsgevolgen bij UHT. Conclusie van de quick scan is dat de regeling voor dubbele aanvragers uitvoerbaar is, maar wel met impact op de IV-systemen en een verhoging van de complexiteit.
- De quick scan geldt niet als een vervanging van een volledige uitvoeringstoets. Bij een volledige uitvoeringstoets worden de gevolgen van een maatregel in detail, voor alle onderdelen van de Belastingdienst en Toeslagen, uitgewerkt.

- Vanwege het zeer korte tijdsbestek en omdat de gevolgen voor de uitvoering basis van deze quick scan beperkt zullen zijn wordt voorgesteld om de wetswijziging met deze quickscan richting Kamer te sturen.
- Een volledige uitvoeringstoets blijft noodzakelijk en deze wordt uiterlijk bij de nota van wijziging verstuurd naar de Kamer.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.